

Газета виходить з вересня 1930 р.

КАДРИ МЕТАЛУРГІЇ

Газета Національної металургійної академії України

№ 4 (2717)

Квітень 2017 року

«Україна – це метал. «Метал» – це ми»

Розповсюдження безкоштовне ©

ІНТЕРАКТИВНИЙ ЗМІСТ

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

Чорнобильські дзвони пам'яті	2
Урок мужності	3
Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт за напрямом «Металургія»	4
Наші переможці конкурсів	5
Суботник до Всеукраїнського дня довкілля	6
«Студентська весна 2017»	7
Спортивні новини	8
Криворізький металургійний інститут – знання сьогодні, кар'єра завтра, успіх завжди!	9

ВАЖЛИВІ ПОДІЇ

Науково-технічна конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МЕТАЛУРГІЙНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ»	14
Новий фаховий журнал НМетАУ запрошує до співробітництва	16
Святкування Пасхи (Великодня) в Україні	17

ДО 25-РІЧЧЯ ГУМАНІТАРНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Кафедра філософії та політології	18
Сучасний професор: нові вимоги часу	20
Довге життя з пам'яттю про ДМетІ	21

ІСТОРІЯ НМетАУ В ОБЛИЧЧЯХ

До 115-річчя від дня народження М.Х. Ісаєнка (1902 – 1986)	21
До 110-річчя від дня народження І.М. Ханіна (1907 – 1985)	24
До 85-річчя від дня народження Г.Я. Корепанова (1932 – 1994) та 75-річчя О.Д. Півненка (1942 – 2007)	25

Повідомлення з фронту прогресу

Велика наукова сенсація	27
ПОСМІХНЕМОСЯ РАЗОМ!	28

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

Чорнобильські дзвони пам'яті

Напередодні пам'ятної дати трагедії на Чорнобильській АЕС природа нагадала людям про свою силу: квітневий сніг, завірюхи, дощ, сильний вітер. Болісно було дивитися на шапки снігу на повних цвіту деревах. Пригадалося, що того далекого квітневого дня аварії на ЧАЕС теж буяла квітом природа, а на Дніпрі вітер здіймав високі для річки хвилі.

Природа пам'ятає. Повинні пам'ятати і ми, не тільки у ювілейні роки, а щороку, щодня дзвони Чорнобиля повинні нам нагадувати про те, що ми в гостях у природи.

Саме таким був лейтмотив зустрічі студентів академії з ліквідаторами аварії на ЧАЕС, яка була організована радою студентів академії і радою з виховної роботи.

Як відомо, першими до палаючого реактора по тривозі прибули пожежники з охорони Чорнобильської АЕС на чолі з начальником корпусу Володимиром Правиком. Незабаром прибуло підкріплення з міста Прип'яті на чолі з лейтенантом Віктором Кібенком. Вступивши у вируjące полум'я, у смертельну небезпеку, якою дихав реактор, пожежники в ту ніч, не шкодуючи ні сил, ні самого життя, виконали присягу на вірність народу України. Бійці з пожежею ступили в смертельну радіацію не за наказом командира, а за велінням совісті.

У різний час в зону ЧАЕС були командировані і співробітники нашої академії:

1. Іващенко Валерій Петрович, перший проректор.
2. Шифрін Володимир Симонович, начальник відділу кадрів.
3. Антоненко Сергій Валентинович, доцент кафедри управління проектами.
4. Величко Валерій Васильович, доцент кафедри теорії металургійних процесів та хімії.
5. Рабер Лев Матвійович, доцент кафедри машин і агрегатів металургійного виробництва.
6. Сидоренко Віктор Кононович, ст. викладач кафедри колісних і гусеничних транспортних засобів.
7. Шелудько Ігор Борисович, ст. викладач кафедри промислової теплоенергетики.
8. Васильєв Анатолій Андрійович, завідувач лабораторії кафедри технологічного проектування.
9. Жарко Костянтин Григорович, слюсар-сантехнік центральної котельні.

Перед студентами виступили Володимир Симонович Шифрін та Сергій Валентинович Антоненко з короткими, але вражаючими спогадами про аварію. Своїми враженнями про ті трагічні дні поділилася також директор бібліотеки Світлана Миколаївна Фахрутдінова.

Хвилина мовчання

О.П. Лучанінова, С.В. Антоненко, В.С. Шифрін

За місяць до цієї дати рада студентів академії оголосила на факультетах завдання – скласти екологічний лист майбутнім поколінням про важливість збереження нашої планети.

Надійшло близько десяти листів, які члени ради студентів звели в один лист-звернення. Саме цей лист і був зачитаний присутнім. Задумка була залишити капсулу з листом на території академії. Після додаткових побажань і зауважень від студентів (є бажаючі дописати лист) капсулу з листом буде урочисто закопано на центральній алеї.

Спогадами ділиться С.М. Фахрутдінова

Зачитується лист-звернення

Ольга ЛУЧАНІНОВА,
заступниця голови ради НМетАУ з виховної роботи,
доцент кафедри інженерної педагогіки

Від редакції. Минулого року в № 4 «Кадрів металургії» ми опублікували спогади наших чорнобильців. Пропонуємо прочитати повний текст (в газеті був невеличкий уривок) спогадів Сергія Антоненка «Мій Чорнобиль» на сторінці «Арт-Метал» офіційного сайту НМетАУ.

[Перейти до змісту](#)

Урок мужності

У наш час дуже важливо виховувати у молоді національно-патріотичний дух з метою створення сучасної України. Тому 13 квітня в стінах нашої академії був проведений урок мужності під гаслом «Мужність! Знання! Досвід!». Організаторами виступили національно-патріотичний комітет ради студентів НМетАУ, головою якого є Андрій Тудовші, студент групи ДІ01-16, та незалежне громадське об'єднання «Дух Нації».

«Не даремно нами було обране гасло «Мужність! Знання! Досвід!». Саме такі цінні риси ми прагнемо виховувати у студентів нашої академії. Захід був надзвичайно корисним та цікавим. Сподіваємося на подальшу співпрацю зі всеукраїнським народним рухом «Дух Нації», який не відноситься до жодних політичних партій та організацій» – говорить Андрій.

На захід були запрошені військові Національної Гвардії України, які детально розповіли та показали, що є у звичайного солдата, а саме: зброя, медична аптечка, бронежилети тощо. Студенти мали змогу потримати та подивитись, розібрати та зібрати зброю, спробувати приціл. Певно, всі відчули всю цю атмосферу, яка для солдатів є буденністю. Враження – шалені!

Україну потрібно вибудовувати починаючи з себе. Тому, нехай живе патріотичний дух всередині кожного!

Аліна ВОРОЩУК,
голова інформаційного сектору ради студентів,
студентка групи МН03-14
[Перейти до змісту](#)

Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт за напрямом «Металургія»

30 березня о 10-й годині в актовій залі Національної металургійної академії України відбулося урочисте відкриття підсумкової конференції Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за напрямом «Металургія», на якій були присутні студенти, викладачі та гості з одинадцяти ВНЗ України. Відкрила конференцію заступник голови організаційного комітету конкурсу декан металургійного факультету, д.т.н., професор Камкіна Людмила Володимирівна. Було сказано багато добрих напутніх слів на адресу конкурсантів, а також побажань успішного завершення конкурсу.

Потім усі присутні розійшлися по секціях. Працювали такі секції:

- «Металургія чорних і кольорових металів» (голова – декан металургійного факультету, д.т.н., професор Камкіна Л.В.);
- «Матеріалознавство» (голова – завідувача кафедрою матеріалознавства д.т.н., професор Куцова В.З.);
- «Ливарне виробництво» (голова – завідувач кафедри ливарного виробництва д.т.н., професор Хричиков В.Є.);

- «Обробка металів тиском» (голова – завідувач кафедри обробки металів тиском д.т.н., професор Фролов Я.В.).

Напутнє слово Л.В. Камкіної

У секції «Металургія чорних і кольорових металів»

О 13-й годині учасники конференції знов зібралися в актовій залі, де були підбиті підсумки конкурсу і студентам – переможцям вручені дипломи I, II та III ступенів. Перед студентами та їх керівниками виступали голови секцій, які дали оцінку доповідям конкурсантів. Було звернено увагу на високий рівень знань студентів, їх уміння донести до слухачів зміст своїх досліджень, давати чіткі, конкретні відповіді на поставлені запитання. У роботах студентів відображались рішення актуальних проблем гірничо-металургійного комплексу і регіональних індустріальних кластерів.

Виступ В.З. Куцової

Л.З. Мартинова та О.А. Носко з переможцями

Лариса МАРТИНОВА,
завідуюча сектором науково-дослідної роботи студентів
[Перейти до змісту](#)

Наші переможці конкурсів

Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук

Дипломи I-го ступеня

Клименкова Вероніка (група ДІ01-12м)
Цибулько Володимир (група МЕ02-12м)
Андрєєва Анастасія (група МЛ01-12)
Гунченко Дар'я (група МЕ08-13)

Дипломи II-го ступеня

Шулькова Альона (група МЕ13-12м)
Горобець В'ячеслав (група АП01-12м)
Ляшенко Олександр (група АП01-14-2)
Комишний Валерій (група АП01-14-2)
Мещерякова Вікторія (група ЕО01-13)
Кузнецова Марина (група ТЕ01-12м)

Дипломи III-го ступеня

Назаренко Роман (група МЕ03-13)
Кульчицька Ольга (група МЕ03-12м)
Казаткова Катерина (група МЕ03-12м)
Трегубенко Ганна (група МЕ06-11м)
Дзюбіна Аліна (група МВ01-12с)
Жданов Віталій (група МВ01-12с)
Петруша Анастасія (група МВ01-12м)
Чераньов Роман (група МВ04-11)
Земік Валентина (група ЕКК01-12)
Холодирьов Богдан (група МН03-15)
Чебанова Маргарита (група МН03-15)
Огурченко Володимир (група УВ901-10м)

Конкурс НАН України на здобуття премій для студентів та молодих вчених за кращу наукову роботу

Диплом і грошова премія

Кузнецова Марина (група ТЕ01-12м)

Грамота

Царик Владислав (КН01-12м)
Нікульченко Ігор – аспірант кафедри матеріалознавства

XVII Міжнародний конкурс з української мови ім. Петра Яцика

Диплом III-го ступеня

Оруджов Гасан (група МБ02-16)

Суботник до Всеукраїнського дня довкілля

Всеукраїнський день довкілля відзначається в Україні щорічно в третю суботу квітня згідно з Указом Президента України від 6 серпня 1998 року. Цього року він припадає на 15 квітня. Студенти нашої академії провели суботник в рамках Дня довкілля в два етапи – 8-го і

11 квітня. Приємно було висадити нові молоді деревця біля входу до наукової бібліотеки, навести порядок на внутрішньому подвір'ї академії. Студенти працювали з вогником, з жартами та з хорошим настроєм, із задоволенням робили фото своїх трудових досягнень.

Ольга ЛУЧАНІНОВА,
заступниця голови ради НМетАУ з виховної роботи,
доцент кафедри інженерної педагогіки
[Перейти до змісту](#)

«Студентська весна 2017»

27 квітня в стінах нашої академії відбулася довгоочікувана та яскрава подія – «Студентська весна 2017», відкрив яку ректор академії Олександр Григорович Величко.

Концерт, підготовлений найкращими студентами академії, не залишив байдужим нікого! Тепло та чудова енергетика, які йшли від сцени, зігрівали глядачів у залі. Сама сцена мала неймовірний вигляд. Студенти довго та ретельно готувалися до виступів на репетиціях, а коли виходили на сцену, то віддавалися глядачам на всі 100 %, заряджали позитивом та гарним настроєм кожного, хто був в актовій залі.

Учасники концерту показали, як багато талантів має наша академія. Неймовірно рухливі, музичні, драйвові, фантастичні наші дівчата та хлопці; кожен з них зробив це свято надзвичайно яскравим.

Глядачі залишилися в захваті від концертної програми, бурхливі овації не припиняли лунаати. Отже, можна сказати, що «Студентська весна 2017» пройшла чудово!

Наші студенти також щиро привітали ветеранів Другої світової війни, присутніх на концерті, та підготували спеціальні номери до Дня перемоги над нацизмом в Європі.

Побажаємо всім учасникам удачі та творчих злетів, а ми будемо з нетерпінням чекати на наступну «Студентську весну».

Анна КУЗНЕЦОВА,
студентка групи МН01-16-1
[Перейти до змісту](#)

Спортивні новини

Вітаємо наших призерів обласної універсіади!

Бронзовий призер універсіади **з настільного тенісу** – збірна команда академії у складі: **Роман Чуйко** (група ХТ01-15), **Олександр Грищенко** (група ХТ03-14), **Олена Загорулько** (група ХТ01-13), **Олександра Мережа** (група МН01-16-3).
Олександр Грищенко та Олена Загорулько стали також бронзовими призерами **в особистому заліку!**
Тренер команди – доцент кафедри фізвиховання **Чекмарьова Наталя Григорівна.**

Бронзовий призер універсиади з дзюдо – збірна команда академії у складі: **Олексій Аркушенко** (група МЕ08-12), **Дмитро Мартинов** (група МВ01-16), **Микита Біляков** (група МЕ01-16-2).
Тренер команди викладач кафедри фізвиховання **Максимов Андрій В`ячеславович**.

Бронзовий призер універсиади з плавання – збірна команда академії у складі: **Ольга Пузінас** та **Михайло Подобєд** (група ІМ01-15-2), **Віктор Мішура** та **Ігор Сліпоченко** (група МБ02-13), **Сергій Кравець** та **Вадим Ніколаєнко** (група ЕП01-16), **Дмитро Холод** та **Михайло Пантелєєв** (група ФІ01-16), **Кирило Пунзік** (група ІМ01-15).

Вагомий внесок у скарбничку нашої команди внесли **Ольга Пузінас**, яка виборола три І місця в особистому заліку; **Віктор Мошура**, який виборов ІІ, ІІІ і V місця в особистому заліку. Третє місце у загальному заліку універсиади було б неможливе без вдалих виступів наших спортсменів у командних видах змагань – естафетах, в яких наша чоловіча команда посіла три ІІ місця і V місце, а змішана команда чоловіків і жінок – ІІ та ІV місця.

Тренер команди – викладач кафедри фізичного виховання **Чернявська Олена Анатоліївна**.

Бажаємо нашим спортсменам подальших успіхів у спортивних змаганнях та навчанні!

Кафедра фізвиховання

[Перейти до змісту](#)

Криворізький металургійний інститут – знання сьогодні, кар'єра завтра, успіх завжди!

Нова стратегія виховання, окреслена в Указі Президента України «Про стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки» спрямовує колектив Криворізького металургійного інституту Національної металургійної академії України на формування студента як високоморальної особистості, яка плекає українські традиції, духовні цінності, володіє відповідними знаннями, вміннями та навичками, здатна реалізувати свій потенціал в умовах сучасного суспільства, сповідує європейські цінності, готова до обов'язку із захисту Батьківщини, незалежності та територіальної цілісності України.

Виховна робота в КМІ НМетАУ є однією з найважливіших складових напрямків освітньої діяльності і здійснюється всім професорсько-викладацьким складом та студентським самоврядуванням. На сьогодні пріоритетними завданнями виховного процесу у

КМІ НМетАУ є формування освіченої, гармонійної, націленої на нові досягнення у кар'єрі та особистому житті, творчої, соціально активної і толерантної особистості – справжнього громадянина України. Відтак, основною метою виховної роботи в Криворізькому металургійному інституті – набуття молодим поколінням соціального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої культури міжнаціональних взаємин, формування у молоді національної свідомості, розвиненої духовності, моральної, художньо-естетичної, правової, трудової, екологічної культури, працелюбності, соціальної активності, здорового способу життя.

Спрямованість і характер начально-виховного процесу в КМІ НМетАУ базуються на широкому спектрі вихідних принципів, застосування яких потребує подальшого удосконалення. Це гуманізм і толерантність, повага до студента як особистості, врахування його індивідуальних здібностей та особливостей характеру, партнерство між викладачем і студентом, підтримка і стимулювання молодіжних ініціатив, розвитку студентського самоврядування, єдності навчання, науково-дослідної роботи і виховання. Важливим завданням роботи у цьому напрямку є втілення у життя системного підходу в управлінні, створення системи взаємообумовлених факторів взаємодії, що мають елементи саморегуляції як у напрямкові забезпечення якісної технічної освіти студента, так і формуванні мотивації до суспільно корисної діяльності, відповідають інтересам особистості, навчального закладу і держави.

Задля створення умов реалізації молодіжної політики в КМІ НМетАУ передбачається:

- подальший розвиток студентського самоврядування, розширення його функцій та напрямків діяльності;
- сприяння ефективній реалізації молодіжних програм та ініціатив;
- визнання та забезпечення статусу студента як партнера, відповідального за зміст та якість вищої освіти;
- підвищення рівня добробуту студентства;
- розробка інформаційного забезпечення адаптації першокурсників до нових умов отримання освіти;
- удосконалення роботи соціально-психологічної служби інституту;
- удосконалення інституту кураторів академічних груп;
- активізація співпраці із закладами культури м. Кривого Рогу та Дніпропетровської області.

Виконання цих заходів сприятиме формуванню випускників-металургів як особистостей, відданих Україні, національним традиціям і культурі, які займають активну життєву позицію, здійснюють реформи в ім'я становлення демократичного суспільства в Україні, зростання її міжнародного авторитету.

Варто наголосити на тому, що студентське самоврядування є рівноправним партнером металургійного інституту в розвитку та організації всіх напрямів навчально-виховної діяльності. Практика і досвід КМІ НМетАУ переконливо доводять, що студентське середовище є унікальним молодіжним соціумом, в якому зосереджені інтелектуальний і творчий потенціал, енергія, прагнення до самоутвердження та самореалізації особистості.

Керівництво КМІ НМетАУ незмінно та постійно надає підтримку студентству, зокрема, сприяє розвитку діяльності студентського самоврядування, захисту соціальних, економічних, культурних, науково-освітніх інтересів і прав студентства навчального закладу, сприяє гармонійному розвитку особистості студентської молоді, формуванню навичок майбутнього інженера-металурга.

Поставлена мета реалізується через планове виконання завдань за різними напрямками:

- моніторинг відвідування та успішності студентів у співпраці з навчальним відділом;
- залучення студентства до культурно-масових заходів інституту, пошук нових активістів художньої самодіяльності;
- організація екологічних заходів, морально-естетичних, тематичних вечорів;
- допомога ветеранам війни і праці;
- допомога студентам із категорії дітей-сиріт і малозабезпечених;
- інформування студентів щодо можливості участі в міжнародних програмах обміну;
- підготовка матеріалів конференцій, симпозіумів, форумів студентського самоврядування.

Заходи у сфері соціально-гуманітарного, фізичного та екологічного виховання студентів у КМІ НМетАУ спрямовані на:

- обов'язкове проведення кожним викладачем виховної роботи серед студентів з метою формування цінностей та ідеалів громадянського, суспільства, консолідації української нації;
- формування майбутніх фахівців-металургів як духовної еліти народу, носіїв патріотизму та високих морально-етичних загальнолюдських і національних цінностей;
- виховання духовно розвиненої людини, що дбайливо ставиться до українських культурно-історичних традицій, мови, мистецтва, формування та вирішення проблем комунікативної полікультурності в освіті, міжетнічних відносин у суспільстві;
- підвищення рівня соціально-гуманітарної освіти майбутніх фахівців-металургів;
- виховання мотивації до навчання, отримання знань, оволодіння спеціальністю, формування потреби в безперервному самостійному навчанні, розвитку уміння і навичок самоосвітою за допомогою освоєння і користування сучасними інформаційними технологіями;

- розвиток інституту кураторів студентських груп, а також керівників індивідуальної, самостійної, навчальної роботи студентів;
- оволодіння студентами декількома іноземними мовами;
- пріоритетність фізичного виховання і спорту для забезпечення гармонійного розвитку та психофізичних можливостей студентів;
- виховання екологічної культури студентів та ощадливого ставлення до збереження природних ресурсів.

Спортивно-оздоровча робота, пропаганда здорового способу життя, підвищення якості організації роботи з фізичного виховання здійснюється шляхом

- подальшого упровадження комплексної програми розвитку фізичної культури і спорту в КМІ НМетАУ;
- розширення практики проведення секційних занять з фізичної культури;
- підтримки команд і спортсменів, які своїми спортивними досягненнями підвищують престиж КМІ НМетАУ;
- активізації молодіжного руху за здоровий спосіб життя;
- набуття та засвоєння молоддю нових знань про здоровий спосіб життя;
- підвищення рівня інформованості молоді з питань профілактики паління, алкоголізму, наркоманії, захворювань на ВІЛ/СНІД;
- вивчення, обмін і розповсюдження кращого досвіду із запобігання негативним проявам серед молоді засобами мистецтва, використовуючи їх вокальні, хореографічні, художньо-спортивні здібності;
- упровадження нових форм організації змістовного дозвілля молоді;
- розширення сфери діяльності спортивних секцій, створення спортивних груп з метою якісного виконання державної, регіональної та цільових програм фізичного виховання;
- проведення спартакіад серед студентів, науково-педагогічних працівників і співробітників, висвітлення результатів змагань у засобах масової інформації;
- організації всебічної роз'яснювальної роботи про правову відповідальність за вживання алкоголю й появу в нетверезому стані студентів на території академії і студмістечка, а також у громадських місцях за його межами;
- проведення спортивних змагань між студентством м. Кривого Рогу із різноманітних видів спорту;
- підбиття підсумків спортивно-оздоровчої роботи за рік у формі спортивно-розважального вечора, під час проведення якого здійснювати демонстрацію переваг здорового способу життя та нагороджувати кращих спортсменів КМІ НМетАУ.

Виховна діяльність здійснюється згідно з планом виховної роботи, який складається кожного року та ухвалюється вченою радою КМІ НМетАУ.

Основними формами виховної роботи зі студентами в КМІ НМетАУ є:

- виховання під час навчальних занять та кураторських годин;
- позаурочна та індивідуальна робота;
- заняття в спортивних секціях, творчих колективах, клубах за інтересами;
- участь у підготовці та проведенні конкурсів, свят, тематичних вечорів, зльотів;
- робота в органах студентського самоврядування.

Виховання студентської молоді здійснюється за такими напрямками:

- національно-патріотичне виховання;
- морально-правове виховання;
- художньо-естетичне виховання;
- трудове виховання;
- фізичне виховання та утвердження здорового способу життя.

Напрямки виховної роботи КМІ НМетАУ тісно пов'язані і утворюють цілісну систему національного виховання студентів інституту, вони охоплюють основні сфери життєдіяльності студентської молоді: навчальну, науково-дослідницьку, громадсько-політичну, повсякденний побут, форми організованого відпочинку та дозвілля.

Поряд з навчально-виховним процесом, виховання студентів-металургів відбувається і поза навчальним часом через гуртки художньої самодіяльності, студентські секції за інтересами, бібліотеку, спортивний клуб, органи студентського самоврядування. Особливістю цього напрямку виховної роботи є його планомірний і змістовний характер організації виховних заходів. Саме через них розвивається духовність, художньо-естетична культура, реалізуються творчі можливості майбутніх інженерів-металургів.

Підбиваючи підсумки, є всі підстави визнати, що науково-дослідна та виховна робота в КМІ НМетАУ спрямована в першу чергу на упровадження оптимального, науково обґрунтованого варіанта перетворення особистості студента на особистість фахівця-професіонала високої кваліфікації, формування його теоретичного й практичного мислення, готовності до виконання складних завдань професійної діяльності. Відтак, Криворізький металургійний інститут Національної металургійної академії України не тільки декларує, а й розвиває передові принципи національної системи освіти та виховання: загальність і доступність, формування моральності й розвиток природних здібностей студентів, право вибору ними професії та досягнення бажаного освітньо-фахового й наукового рівня відповідно до творчих можливостей, забезпечення світових стандартів підготовки інженерів-металургів.

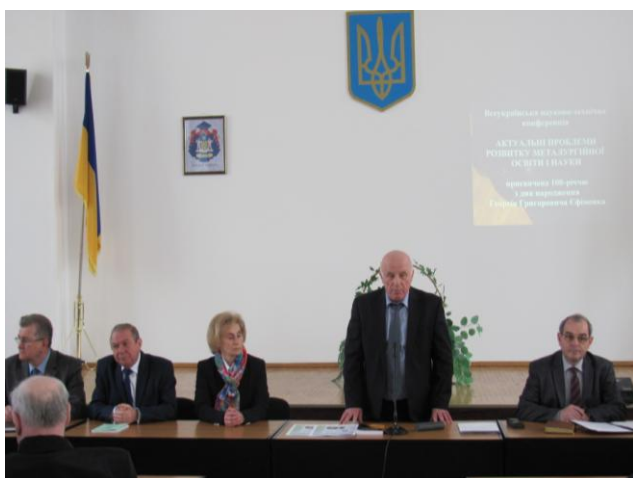
Марина ВОЛІКОВА,
заступник директора з виховної роботи
Криворізького металургійного інституту

[Перейти до змісту](#)

ВАЖЛИВІ ПОДІЇ

Науково-технічна конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МЕТАЛУРГІЙНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ»

4-5 квітня у Національній металургійній академії України відбулася науково-технічна конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МЕТАЛУРГІЙНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ», присвячена 100-річчю від дня народження Георгія Григоровича Єфіменка – ректора (1970 – 1973), міністра вищої та середньої спеціальної освіти УРСР (1973 – 1984), доктора технічних наук, професора, члена-кореспондента НАН України, лауреата Державної премії УРСР, почесного професора НМетАУ. Співорганізаторами конференції були Міністерство освіти і науки України, НТУУ «Київський політехнічний інститут», Об'єднання підприємств «Металургпром», ПрАТ «Євраз Дніпровський металургійний завод».

Вступне слово О.Г. Величка

У перший день конференції о 13-й годині у конференц-залі відбулося спільне засідання вченої ради НМетАУ та учасників конференції. Відкрив конференцію, виступивши з урочистим привітальним словом, ректор академії Олександр Григорович Величко, який представив аудиторії досягнення Г.Г. Єфіменка та його внесок у розвиток навчального-наукового процесу академії та країни в цілому.

В цей день також виступили почесний професор академії Дмитро Арсентійович Ковальов; дочка Г.Г.

Д.А. Ковальов

Єфіменка Олена Георгіївна Єфіменко; декан гуманітарного факультету Леонід Михайлович Клімашевський; завідувач кафедри історії та українознавства Володимир Терентійович Британ, завідувач кафедри збагачення корисних копалин Національного гірничого університету професор Пілов Петро Іванович; головний редактор журналу «Металургійна і гірничорудна промисловість» Анатолій Федорович Гриньов та інші.

Л.М. Клімашевський

Про життєвий шлях Вчителя, зупинившись на всіх важливих кроках та подіях, розповів учень Г.Г. Єфіменка Д.А. Ковальов. Олена Єфіменко відкрила невідомі загальному товариству риси батька та висловила йому велику вдячність. Розширена стаття про життєвий шлях Г.Г. Єфіменка опублікована у 10-му номері газети «Кадри металургії» за грудень 2016 року (стор. 17 – 19) та у збірці наукових праць конференції.

В.Т. Британ

П.І. Пілов

Л.М. Клімашевський розповів про предметну аудиторію кафедри хімії, відкриту під час перебування Г.Г. Єфіменка на посаді ректора. Він ознайомив слухачів з тим, як була обладнана ця аудиторія, приклад з якої можна наслідувати і сьогодні. Інші доповідачі також з великою повагою згадували Г.Г. Єфіменка, кожний назавжди запам'ятав його.

Другий день конференції 5 квітня почався з 10-ї години. З привітальним словом виступили проректор з наукової роботи Юрій Сергійович Пройдак та декан

металургійного факультету Людмила Володимирівна Камкіна. Основний час конференції був присвячений заслуховуванню узагальнювальних доповідей з актуальних проблем металургії в Україні та світі та обговоренню статей-доповідей, опублікованих у збірці наукових праць конференції. Збірку учасники конференції отримали в електронному вигляді напередодні конференції і в паперовому вигляді в цей день.

З розширеними доповідями виступили Грищенко Сергій Георгійович – керівник центру управління проектами в галузі геологічної розвідки, видобутку та переробки металургійної сировини «Трансгеорудмет»; Зражевський Олександр Данилович – генеральний директор виробничо-господарського об'єднання «Металургпром»; Старовойт Анатолій Григорович – завідувач кафедри металургійного палива та вогнетривів, генеральний директор УНПА "Укркокс"; Шатоха Володимир Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи; Бочка Володимир Васильович – професор кафедри металургії чавуну.

По закінченні доповідей відбулася дискусія в якій взяли участь всі учасники конференції – представники Національної металургійної академії України, Національного гірничого університету, Дніпродзержинського державного технічного університету, Приазовського державного технічного університету, Інституту чорної металургії ім. З.І. Некрасова НАН України, Київського політехнічного інституту, Об'єднання підприємств «Металургпром», ПрАТ «Євраз Дніпровський металургійний завод», МК «Запоріжсталь», ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» та інших навчальних закладів та металургійних підприємств. Після «гарячого» диспуту учасники конференції прийшли до спільного рішення що й надалі необхідно постійно вдосконалювати співпрацю між науковцями навчальних закладів та металургійних підприємств, проводити науково-дослідні роботи, впроваджувати результати досліджень у виробництво. Усі учасники конференції залишилися задоволені зустріччю та активним спілкуванням, яке стало можливим завдяки конференції.

Окрему подяку за організацію конференції хотілося б висловити завідувачу кафедри металургії чавуну професору Тараканову Аркадію Костянтиновичу.

О.Г. Єфіменко

Максим ЯГОЛЬНИК,
доцент кафедри металургії чавуну

[Перейти до змісту](#)

Новий фаховий журнал НМетАУ запрошує до співробітництва

Наказом № 374 Міністерства освіти і науки України від 13.03.2017 р. до Переліку наукових фахових видань України внесено економічний електронний журнал «Проблеми економіки та політичної економії», який видається економічним співтовариством НМетАУ.

В.М. Тарасевич

Головним редактором видання є доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри політекономії Віктор Миколайович Тарасевич. До складу редакційної ради увійшли провідні вчені-економісти України, у тому числі: доктор економічних наук, професор Бажал Ю.М. (Національний університет «Києво-Могилянська академія»), член-кореспондент НАН України, доктор економічних наук Базидевич В.Д. (Київський національний університет ім. Т. Шевченка), доктор економічних наук, професор Бодров В.Г. (Національна академія державного управління при Президентові України), член-кореспондент НАН України, доктор економічних наук, професор Гриценко А.А. (ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»), член-кореспондент НАН України, доктор економічних наук, професор Зверяков М.І. (Одеський національний економічний університет),

доктор економічних наук, професор Яковенко Л.І. (Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка).

Національну металургійну академію України в редакційній раді журналу представляють професори Білоцерківець В.В., Довбня С.Б., Завгородня О.О., Ковальчук К.Ф., Король Г.О., Лебедева В.К., Савчук Л.М. До складу міжнародної редакційної ради входять доктор економічних наук, професор Алієв У.Ж. (Університет «Туран-Астана», Республіка Казахстан), доктор економічних наук, професор Габбер Ю.А. (Вища школа банківництва, Республіка Польща), доктор економічних наук, професор Лемещенко П.С. (Білоруський державний університет, Республіка Білорусь), доктор економічних наук, професор Шлюсарчик Б. (Жешувський університет, Республіка Польща).

27 березня 2017 року пройшло перше організаційне засідання редакційної ради, на якому було затверджено склад редакції та зміст чергового номеру журналу «Проблеми економіки та політичної економії».

Запрошуємо викладачів, аспірантів та студентів НМетАУ до співробітництва на сторінках нового фахового журналу з економічних наук. З умовами публікації можна ознайомитись на сайті <http://politeco.nmetau.edu.ua>.

Валентина ЛЕБЕДЄВА,
заступниця завідувача кафедри політекономії
з наукової роботи,
канд. екон. наук, професор

[Перейти до змісту](#)

Святкування Пасхи (Великодня) в Україні

Рафаель Санті. Воскресіння

Серед багатьох християнських релігійних свят особливе місце належить святу Пасхи. Святкування Пасхи встановлене першими християнами в пам'ять «страждань, смерті і чудесного воскресіння» Ісуса Христа.

В Україні Великдень багатий різноманітними народними звичаями. На Великодні свята, як і на Різдвяні, повинна зібратися вся родина, адже це – «Великий День».

Великодній сніданок розпочинається молитвою. Після молитви батько родини бере свячене яйце і ділить його на стільки частин, скільки присутніх за столом (залишаючи окремо на тарілці і для померлих з родини), зі словами благословення роздає яечко і промовляє: «Щоб на ті свята наш Всевишній поблагословив щастям і добрим здоров'ям на довгі літа. Щоб Матір Божа всіх нас взяла під свій покров. Щоб ми змагалися зростати духовно і виховували у

такому ж душі своїх дітей. Дай, Боже, ці свята щасливо відсвяткувати і других дочекати. «Христос Воскрес!» – «Воістину Воскрес!» – відповідають за святковим столом.

Звичай на Великдень розпочинати святкування яйцем побутує в Україні з давніх-давен, адже яйце символізувало зародок нового життя. У християнстві яечко є символом Христового Воскресіння, бо як із мертвої шкаралупи яйця народжується нове життя, так і Христос вийшов із гробу до нового життя. Після свяченого яйця всі їдять пасху й усе, що приготували на свято.

Великдень – це також час поминання покійних. Рідні приходять на могили померлих, згадують їх молитвою та добрими словами, а також просять у них прощення. Часто залишають на могилках трохи свяченого.

У цей день священик з церковним братством ходить по цвинтарю і відправляє над могилами померлих родичів свяченою водою зі словами: «Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував». У такий спосіб рідні діляться з померлими радістю воскресіння.

Великдень багатий на звичаї, що походять ще з дохристиянських часів, коли народ відзначав свято привітання весни і весняного сонця. Християнська релігія багато з тих прадавніх народних звичаїв освятила, надала їм християнського значення і символіки та прийняла за свої. Такими народними звичаями є гаївки, забави, дарування писанок та крашанок. Беручи участь у таких веселих забавах, люди виявляють свою радість воскреслому Христу.

Володимир ЛАЗАРЕНКО,
старший викладач кафедри філософії та політології

[Перейти до змісту](#)

ДО 25-РІЧЧЯ ГУМАНІТАРНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Кафедра філософії та політології

В структурі гуманітарної підготовки студентів-металургів важлива роль завжди відводилась вивченню філософії. Кафедра філософії заснована в 1930 році. Вона представляла багато різноманітних суспільних наук і в окремі історичні періоди мала різні назви відповідно до змісту і структури дисциплін, а також цілей, завдань та функцій вищої освіти. Крім навчально-педагогічної та наукової роботи кафедра зазвичай здійснювала велику громадську роботу в масштабах міста та області.

Тривалий час кафедра філософії очолювала роботу світоглядно-методологічної ради металургійного інституту, завданням якої були організація і проведення методологічних семінарів поглибленого вивчення зв'язків філософської проблематики з природничо-науковими та прикладними дисциплінами.

З появою гуманітарного факультету викладачі кафедри філософії забезпечували підготовку студентів з другої (гуманітарної) випускної спеціальності, читаючи низку відповідних психологічних дисциплін, які стали вихідною базою при створенні окремої профільної кафедри інженерної педагогіки.

У 1996 – 2015 при кафедрі існувала аспірантура за спеціальністю «Філософія науки». Щорічно аспірантура випускала в середньому трьох осіб, які успішно захищали кандидатські дисертації. Крім того, кафедра забезпечувала щорічний прийом вступних і кандидатських екзаменів з філософії у аспірантів та здобувачів академії.

За роки існування гуманітарного факультету кафедру філософії очолювали такі провідні викладачі, як професор А.К. Фоменко, доцент В.О. Пелих, доцент І.О. Аврахов. У 2013 кафедра філософії об'єдналася з кафедрою соціології та політології. З цього моменту кафедру очолює професор І.А. Побочий.

А.К. Фоменко

В.О. Пелих

І.О. Аврахов

Г.Г. Шестопадов

І.А. Побочий

Широкий спектр педагогічної, наукової та громадської діяльності здійснювала кафедра соціології і політології, яка з 1977 існувала як самостійний підрозділ, яким більше тридцяти років керував професор Г.Г. Шестопадов, а потім професор І.А. Побочий. Робота кафедри багато років проводилась у тісному зв'язку з виробничими підприємствами. В цьому напрямку здебільшого реалізовувалися наукові інтереси викладачів, які брали участь у п'яти госпдоговірних роботах, що виконувалися на замовлення металургійних заводів. В дипломні роботи студентів включався обов'язковий розділ «Соціальні резерви виробництва». Цей досвід кафедри був рекомендований Мінвузом України для втілення в усіх ВНЗ країни. Крім того, у навчальному процесі проводилися конкретно-соціологічні дослідження, що сприяли

практичному осягненню наукових основ навчальних дисциплін. Декілька соціологічних досліджень проведено на замовлення Міністерства освіти.

Окремою частиною педагогічної роботи була підготовка студентів для отримання другої (гуманітарної) спеціальності. Ми навчали студентів за спеціальностями «соціолог» та «політолог» з видачею відповідних дипломів.

Сьогодні на кафедрі філософії та політології працюють висококваліфіковані викладачі, майже 90 % з яких мають відповідні наукові ступені: професор І.А. Побочий (завідувач кафедри), професор О.В. Халапсіс, доценти І.О. Аврахов, О.Є. Амельченко, Т.В. Курєвіна, Т.В. Борисова, С.С. Бескаравайний, старший викладач В.П. Лазаренко, викладач І.О. Цурканова. Активну роль в організації навчального процесу виконують старші лаборанти кафедри Л.Ю. Байрак, Т.П. Чухнова, Т.В. Цибульник.

Колектив кафедри філософії та політології (2014 рік)

З моменту заснування гуманітарного факультету викладачами кафедри філософії та політології було захищено 6 докторських і 14 кандидатських дисертацій. Тільки за останні десять років у наукових журналах опубліковано 462 статті (із них 426 – у фахових виданнях) і 320 тез доповідей на міжнародних, всеукраїнських та регіональних конференціях за участю викладачів кафедри. Кафедра плідно працює над науково-методичним вдосконаленням навчального процесу, забезпечуючи його необхідним навчальним та методичним матеріалом. Лише за останні десять років видано 17 навчальних посібників і 7 конспектів лекцій, не рахуючи інших методичних розробок. На сьогодні кафедра забезпечує викладання 9 дисциплін.

Під керівництвом викладачів активну участь у науковій діяльності беруть студенти, які регулярно виступають з доповідями на теоретичних конференціях різного рівня, включаючи «Молоду академію»; беруть участь у конкурсах наукових робіт з гуманітарних дисциплін, що, як правило, відмічається відповідними дипломами та грамотами.

З 2012 року на кафедрі філософії та політології постійно діє студентський філософський клуб «Світогляд», очолюваний доцентом Т.В. Борисовою. Мета клубу – допомогти молоді сформувати свій особистісний світогляд на базі філософського бачення сутності явищ та людських цінностей.

Беззаперечним успіхам кафедри, окрім професійного ентузіазму наших викладачів, надійно сприяла загальна креативна атмосфера і монолітний творчий потенціал усього колективу факультету, що створилися за 25 років його існування. І ми з гордістю й урочисто зараз можемо сказати: «Зі славним ювілеєм, дорогі викладачі і співробітники гуманітарного факультету!».

Іван АВРАХОВ,
доцент кафедри філософії та політології
[Перейти до змісту](#)

Сучасний професор: нові вимоги часу

З ініціативи ректорату 1 червня 2004 р. наказом 328-1-к від 25 травня 2004 р. була створена кафедра інженерної педагогіки. Робота з підготовки ліцензійних документів на бакалавра та спеціаліста з метою підготовки фахівців за напрямом підготовки 015.12 –

В.І. Палагута

професійна освіта (Металургія) та з загального керівництва при створенні кафедри була доручена кандидатові філософських наук, доценту кафедри філософії Вадиму Івановичу Палагуті, який і очолив кафедру після проходження ліцензування спеціальності.

Кафедра входить до складу гуманітарного факультету і готує інженерів-педагогів у галузі металургії для технічних кафедр НМетАУ, її філій, а також коледжів і професійно-технічних училищ металургійного та машинобудівного профілю.

Разом із становленням кафедри відбувається професійне, наукове зростання її завідувача. У грудні 2010 року відбувся успішний захист докторської дисертації

Вадима Івановича, а у 2011 році В.І. Палагута Міністерством освіти та науки України було присвоєне вчене звання професора.

Під керівництвом В.І. Палагута кафедра здійснює науково-методичне забезпечення навчального процесу студентів із питань у сфері проектних, розвивальних, дослідницьких методів навчання, розробляє освітні програми навчальних дисциплін очно-дистанційного та дистанційного навчання студентів заочної форми навчання, застосовує сучасні інноваційні технології реалізації змісту навчання на засадах його диференціації, індивідуалізації, запровадження дистанційної та змішаної форм навчання, забезпечує мультимедійний супровід навчальних занять (створення електронних варіантів лекцій, презентацій, тестових навчальних програм), здійснює інформаційно-методичну взаємодію з методичними центрами професійної освіти тощо.

В.І. Палагута має авторитет одного з кращих рецензентів та опонентів дисертаційних робіт із філософії в Україні, авторефератів дисертаційних досліджень або інших матеріалів. За останні 15 років він був офіційним опонентом 9 докторських та понад 25 кандидатських дисертацій з історії філософії та соціальної філософії у 6 спеціалізованих учених радах України.

Статус професора зобов'язує до плідної праці – за останні 8 років вийшло понад 70 статей, монографія, готується до друку матеріал ще двох монографій. В.І. Палагута є членом спеціалізованої вченої ради Д. 08.051.11 з захисту докторських та кандидатських дисертацій з філософії при ДНУ імені Олеся Гончара та членом науково-методичної комісії 015-2 Професійна освіта (інженерія) науково-методичної ради МОН України.

Виконуючи директиви ректорату, наш завідувач спрямовує діяльність кафедри на виконання нових завдань та на зростання професійного та наукового рівня співробітників кафедри.

Сьогодні Вадим Іванович є успішним у всьому: керує профорієнтаційною роботою викладачів, науковими дослідженнями на кафедрі, багато зусиль прикладено для оформлення ліцензії магістратури з урахуванням нових вимог МОН України для відкриття магістратури зі спеціальності «Професійна освіта. Металургія». Результат – у 2015 р. на кафедрі відкрита магістратура з професійної підготовки магістрів-педагогів-дослідників, відбулися вже три випуски магістрів, готується четвертий випуск. Зараз також проробляються

можливості розширення ліцензії на магістрів денної форми навчання до 25 осіб та відкриття ліцензії з підготовки магістрів заочної форми навчання.

Так який же він – сучасний професор вищого навчального закладу? Професор-менеджер, професор-науковець чи всебічно розвинена особистість, здатна приймати виклики часу? Вважаємо, що час диктує свої вимоги. І наш завідуючий повністю їм відповідає.

Ольга ЛУЧАНІНОВА,
доцент кафедри інженерної педагогіки
[Перейти до змісту](#)

Довге життя з пам'яттю про ДМетІ

28 березня **Марії Борисівні Збарській**, яка у 1940 році з відзнакою закінчила Дніпропетровський металургійний інститут за спеціальністю «Металознавство та термічна обробка металів», виповнилося 100 років. Про це повідомив В. Володарський, керівник клубу “Seniorenclub” в м. Нюрнберзі (Німеччина), де зараз мешкає Марія Борисівна. Ректор НМетАУ Олександр Григорович Величко надіслав М.Б. Збарській вітальний лист, який був зачитаний і переданий Марії Борисівні на вечері в клубі, присвяченому її ювілею. У відповідь Марія Збарська подякувала за тепле поздоровлення.

[Перейти до змісту](#)

ІСТОРІЯ НМетАУ В ОБЛИЧЧЯХ

До 115-річчя від дня народження М.Х. Ісаєнка (1902 – 1986)

Микола Хомич Ісаєнко, видатний організатор вищої освіти і науки в Україні, заслужений працівник вищої школи УРСР, був ректором Дніпропетровського металургійного інституту в 1937 – 1970 рр. Він народився 22 березня 1902 року, у 1932 р. закінчив ДМетІ. До 1935 року працював на Краматорському металургійному заводі заступником начальника цеху, начальником цеху. І з 1935 року все його подальше життя було пов'язане з Дніпропетровським металургійним інститутом. Він забезпечив виживання інституту у тяжкі

воєнні та післявоєнні роки, під його керівництвом були створені широко відомі науково-педагогічні школи, матеріальна база інституту.

Спогади про Миколу Хомича Ісаєнка почну з моменту знайомства з ним як з ректором ДМетІ, коли 1 вересня 1949 р. я, студент-першокурсник металургійного факультету, вперше переступив поріг цього вищого навчального закладу. З цього пам'ятного дня уся моя навчальна, науково-педагогічна та громадська діяльність безупинно пов'язані з рідним інститутом.

Микола Хомич відомий в нашій країні і далеко за її межами не тільки тому, що в роки його керівництва було підготовлено кілька тисяч інженерів для Китаю, Польщі, Угорщини, Болгарії, Чехословаччини та інших країн. Він відомий насамперед як видатний організатор вищої освіти в країні, як генератор ідей наукових досліджень, який також досягав широкого впровадження результатів наукової діяльності ВНЗ у промислову практику.

Мені пригадуються слова першого президента НАН України академіка В.І. Вернадського: "Сила ідеї саме у тому, що навіть тоді, коли ті, що взяли за неї, впадуть у своїй слабкості, вона зароджується без їхнього відома в інших людях і мчить далі й підіймає маси. І сама росте, змінюється".

Микола Хомич належав саме до таких організаторів науки, поряд з академіками НАН України О.П. Чекмарьовим, К.Ф. Стародубовим, З.І. Некрасовим, членом-кореспондентом К.П. Буніним, професорами С.Т. Ростовцевим, С.Й. Хитриком, які "не розметнулись і не впали у власній слабкості", а здіймали пласт за пластом і вирішували складні проблеми теорії та технології металургійного виробництва.

Особистість Миколи Хомича як керівника найбільшого металургійного ВНЗ країни, організатора навчального процесу і вченого, все більш яскраво висвітлюється новими гранями. Його діяльність захоплює своєю різноманітністю і вмілим поєднанням з великою громадською роботою.

Всю енергію ректора ДМетІ я відчув у перші роки роботи у ВНЗ молодшим науковим співробітником, а потім при навчанні в аспірантурі на кафедрі електromеталургії. Крім того, за словами мого незабутнього наукового керівника, заслуженого діяча науки і техніки України, відомого вченого і прекрасного педагога, професора С.Й. Хитрика, Микола Хомич надзвичайно велику увагу приділяв підготовці кадрів через аспірантуру, а також систему здобувачів на кафедрах. З ініціативи М.Х. Ісаєнка регулярно проводилося заслуховування звітів аспірантів про хід виконання календарних планів роботи. У 50-х рр. він добився дозволу на видання наукових праць ДМетІ, а також збірки аспірантських наукових робіт. Він вимагав від наукових керівників, аби теми дисертаційних робіт найтіснішим чином були пов'язані з вирішенням проблем металургійного виробництва, гірничо-металургійного комплексу. М.Х. Ісаєнко постійно підкреслював важливість ролі наукового керівника в підготовці молодого вченого. Йому була близька думка Й.В. Гете про те, що не можна забувати, що якщо учня, позбавленого керівництва майстрів мистецтва, штовхати до природи, то цим його віддаляють і від мистецтва, і від природи.

Ілюстрацією постійної турботи М.Х. Ісаєнка про розвиток наукових досліджень, обумовлених потребами металургії, може бути ситуація з вирішенням за його участю актуальної в 50-60 рр. проблеми отримання високолегованих сталей для енергетичного атомного машинобудування. Початок другої половини 20 століття був відзначений

надзвичайно високими темпами створення оборонного потенціалу країни. Для більшості об'єктів оборонного призначення стали використовувати атомні силові установки. Це вимагало використання особливо тонкостінних труб з корозійностійких хромонікелевих сталей. Проблема виробництва таких сталей була актуальною не тільки для нашої країни, але і практично для всіх технічно розвинених країн. Її вирішення стримувалося відсутністю технології отримання суперрафінованого ферохрому як основи для отримання нержавних сталей необхідної якості. Нами (С.Й. Хитриком, О.П. Ємом, М.І. Гасиком за участю М.Х. Ісаєнка) була в ці роки розроблена принципово нова технологія отримання ферохрому високої чистоти, а також особливо корозійностійких нержавних сталей і труб необхідного сортаменту й якості. Ця комплексна робота виконувалася під науково-організаційним керівництвом М.Х. Ісаєнка творчими колективами ДМетІ, ВНДТІ, заводами "Дніпроспецсталь", ПТЗ.

За активною участю М.Х. Ісаєнка нами були подані заявки на патентування способу (технології) в багато технічно розвинених країн. Новизна та промислова значущість наших розробок були підтверджені патентами США, Великої Британії, Франції, Швеції, Італії та ін.

Про неординарні ж людські якості Миколи Хомича говорить такий епізод. Напередодні захисту докторської дисертації мені зателефонував секретар ректора та попросив зайти до Миколи Хомича. Захист докторської є захист. Всі, хто захищав дисертації, знають і пам'ятають, що здобувача хвилювання і переживання не покидають до останньої хвилини. Я був переконаний, що в моїй роботі є всі необхідні компоненти для її захисту, але все ж...

Микола Хомич зустрів мене привітно, поцікавився, чи все готове до завтрашнього захисту, який відгук провідного підприємства, чи прибудуть вчасно опоненти. І на завершення нашої бесіди несподівано підсумував: "Якщо все готово до захисту, то щоб заспокоїти здобувача, пропоную зіграти одну-дві партії ... в доміно".

Всі, хто навчався в 50-60 рр., пам'ятають, що доміно поряд з шахами відносили до інтелектуальним ігор. Адже в ті роки в студентських гуртожитках не було телевізорів, і найбільш доступним відпочинком була гра в доміно. Я, як і багато інших, пройшов теж школу гри в доміно з класними партнерами. Отже, даремно дехто думає, що доміно – це доля пенсіонерів, які вбивають вільний час.

Микола Хомич разом із завідувачем кафедри будівельної механіки професором Г.Л. Павленком чудово провели партію й виграли у нашої пари. Прощаючись, Микола Хомич сказав: "Не хвилюйся, здобувач, що програв у доміно. Впевнений, що завтра буде твоя перемога на захисті дисертації".

Цей, здавалося б, незначний епізод, залишився для мене на все життя еталоном в спілкуванні з моїми колегами, аспірантами, студентами, кожен з яких є особистістю, яка заслуговує на повагу і за необхідності допомогу, добру пораду.

Не кожному керівнику судилося отримати, не тільки за життя, але й через багато років дуже високу оцінку своєї творчої діяльності. У зв'язку з цим доречно згадати, що вчені-фізики в 50-х рр. збагатили систему одиниць новою величиною – "Тамм", одиницею порядності, названої так на честь академіка І.Є. Тамма. Нам, металургам, аналогічну одиницю варто було б назвати "Хомич".

Михайло ГАСИК,
д. т.н., професор, академік НАН України,
завідувач кафедри електromеталургії

[Перейти до змісту](#)

До 110-річчя від дня народження І.М. Ханіна (1907 – 1985)

Ісаак Маркович Ханін був першим завідувачем кафедри пірогенних процесів (згодом хімічної технології твердого палива, нині кафедра металургійного палива та вогнетривів) і першим деканом хіміко-технологічного факультету (згодом теплофізичного). Народився він у м. Катеринославі 18 січня 1907 року.

Вже у 12-річному віці він почав працювати мастильником і машиністом на місцевих підприємствах. Цей трудовий етап складав 8 років. Певний час він поєднував працю і навчання у міському початковому училищі. Закінчивши училище, Ісаак Маркович у 20-річному віці вступив до Катеринославського гірничого інституту. У травні 1930 року гірничий інститут був реорганізований з утворенням хіміко-технологічного інституту, який в 1931 році і закінчив Ісаак Маркович за спеціальністю «Хімічна технологія палива».

Науковою роботою він почав займатися ще на другому курсі навчання, і тому не дивно, що після закінчення інституту він вступив до аспірантури. Навчання в аспірантурі І.М. Ханін поєднував з викладацькою діяльністю. Пізніше він ще працював головним інженером проектно-дослідного відділу. У 1937 році Ісаак Маркович захистив кандидатську дисертацію. Того ж року він став доцентом хіміко-технологічного інституту, а з 1938 року і до початку війни – заступником директора ДХТІ з навчальної та наукової роботи.

З початком війни ДХТІ, як і ДМетІ, був евакуйований до Магнітогорська. Там І.М. Ханін за направленням Головкинсу Народного Комісаріату чорної металургії (НКЧМ) СРСР працював на посаді старшого інженера та керівника коксохімічної групи гірничо-металургійного сектора Державного інституту з проектування металургійних заводів (ДІПРОМЕЗ). У березні 1944 року І.М. Ханіна за поданням Головного управління навчальних закладів НКЧМ перевели до ДМетІ для створення хіміко-технологічного факультету, на якому мали готувати спеціалістів з коксохімії та технології вогнетривів. 14 березня 1944 року була створена кафедра пірогенних процесів, яку і очолив Ісаак Маркович. Повноцінно кафедра почала функціонувати з вересня 1945 року, Ісаак Маркович керував нею до кінця 1947 року.

Докторантуру він проходив в Інституті горючих копалин (м. Москва), працюючи під керівництвом академіків М.В. Кирпичова та М.П. Чижевського. У 1954 році в Інституті горючих копалин він захистив докторську дисертацію на тему «Теоретичні основи руху газів у коксових печах».

У 1956 році він повернувся до рідного ДХТІ, де до 1979 року завідував кафедрою загальної хімічної технології. З 1960 року він був членом наукової Ради з проблем коксохімії при Державному комітеті з науки і техніки СРСР, коксохімічної секції техніко-економічної Ради Мінчормету УРСР. Понад 15 років він очолював науково-методичну раду ДХТІ, обіймав посаду керівника наукового міжкафедрального семінару. Він створив галузеву науково-дослідну лабораторію із моделювання коксових печей та хімічної апаратури коксохімічних підприємств, науковим керівником якої був до 1980 року.

І.М. Ханін відомий працями в галузі моделювання системи опалення коксових печей. При дослідженні теплотехніки та гідравлічного режиму коксових печей він ефективно використовував методи подібності та моделювання. Розробив метод аеродинамічного моделювання коксових печей, розробляв методи моделювання хімічної апаратури для

коксохімічних заводів. Чимало його конструкторських рішень щодо удосконалення коксових печей та апаратури впроваджено у виробництво. Його роботи мають широке визнання серед учених і практиків, а монографія «Матеріальний і тепловий баланси коксових печей» перекладена кількома мовами.

Завдяки великій працьовитості, наполегливості і цілеспрямованості Ісаак Маркович зумів створити сильну наукову школу із вивчення хімічної апаратури коксохімічних виробництв, підготувати велику кількість спеціалістів-коксохіміків, вчених і просто хороших людей. Під його керівництвом більше 20 аспірантів захистили кандидатські дисертації.

Ісаак Маркович є автором понад 270 наукових праць, зокрема 4 монографій і 51 авторського свідоцтва. Плідна наукова і педагогічна робота Ісаака Марковича була відзначена державними нагородами – орденом «Знак Пошани», грамотами та медалями.

Він був чуйною людиною, талановитим і мудрим педагогом, видатним ученим зі світовим ім'ям. Його ім'я назавжди залишиться в історії нашої академії і в добрій пам'яті його учнів і послідовників.

Людмила КАМКІНА,
д.т.н, професор,
декан металургійного факультету.
Колектив кафедри
металургійного палива та вогнетривів

[Перейти до змісту](#)

До 85-річчя від дня народження Г.Я. Корепанова (1932 – 1994) та 75-річчя О.Д. Півненка (1942 – 2007)

Дорога до знань для багатьох починалася з ними

Наша кафедра електротехніки та електроприводу увійшла до складу металургійного інституту (академії) в тридцяті роки минулого століття. За майже вісімдесят років її існування

Г.Я. Корепанов

в колективі кафедри працювали багато талановитих учених, педагогів, людей непростой і цікавої долі. Ми, нинішнє покоління співробітників кафедри, пам'ятаємо їх усіх, але сьогодні хочеться особливо виділити і пом'янути добрим словом двох з них – це наші колишні завідувачі кафедри Корепанов Герман Якович (народився 16 березня 1932 р.) і Півненко Олександр Дмитрович (народився 10 березня 1942 р.). Їх давно вже немає з нами, але залишилася вдячна пам'ять. Одному з них цього року виповнилося б 85 років, а іншому – 75, і ці дати дозволяють нам ще раз згадати наших вчителів. Так, саме вчителів, адже деякі з сьогоднішніх викладачів кафедри були студентами в той час, коли кафедрою завідував Герман Якович, а інші під час завідування Олександра Дмитровича.

Герман Якович Корепанов з червоним дипломом закінчив Московський інститут інженерів залізничного транспорту, працював в локомотивному депо, потім аспірантура і захист дисертації на ступінь

кандидата технічних наук. Основні наукові праці і винаходи Германа Яковича стосуються залізничного транспорту. У металургійному інституті обіймав посаду завідувача кафедри електротехніки та промислової електроніки з 1972 по 1984 рік. Ми, тодішні студенти і співробітники, пам'ятаємо його як висококваліфікованого фахівця, чудового педагога і глибоко принципову людину. Він відстоював інтереси кафедри і був організатором багатогранної роботи – методичної, наукової, виховної, громадської.

Олександр Дмитрович Півненко закінчив з відзнакою Дніпропетровський інститут інженерів залізничного транспорту, після чого працював інженером у заводській лабораторії, старшим науковим співробітником в науково-дослідному інституті вагобудування, навчався в аспірантурі при Севастопольському приладобудівному інституті, де і захистив кандидатську дисертацію. Його дослідження стосувалися електричних апаратів на залізницях. На кафедру прийшов у 1977 році на посаду старшого наукового співробітника. Завідував кафедрою з 1988 по 2001 рік. Особливо важко довелося попрацювати завідувачу, коли спеціальність «Електротермічні установки» закрили, і необхідно було адаптувати всі методичні матеріали під нову спеціальність «Електро механічні системи автоматизації та електропривод», а багатьом викладачам довелося освоювати нові дисципліни. Вся організаційна робота лягла тоді на плечі завідувача кафедри. За час роботи в ДМетІ О.Д. Півненко довелося працювати і за кордоном – викладачем в університеті Алжиру, бо він добре знав французьку мову. Олександр Дмитрович був людиною високої культури, як загальної, так і технічної, користувався повагою співробітників і студентів.

О.Д. Півненко

Герман Якович і Олександр Дмитрович вражали нас своєю майстерністю та професіоналізмом, були для нас гідним прикладом для наслідування, адже справжнього вченого і педагога вищої школи відрізняє постійний творчий пошук, вимогливість, справедливість. Завдання його полягає не тільки в тому, щоб донести до слухачів своє бачення дисципліни, а й навчити їх творчо мислити, нестандартно підходити до вирішення проблемних ситуацій, та і просто бути освіченою людиною.

За дорученням колишніх студентів та співробітників
кафедри електротехніки та електроприводу

Анатолій НІКОЛЕНКО,

завідувач кафедри,

Марина БЕЗДЕНЕЖНИХ,

старший викладач,

Іван БОРИСЕНКО,

колишній доцент кафедри

[Перейти до змісту](#)

Повідомлення з фронту прогресу

Велика наукова сенсація

Добре відомо, що хороші новини розповсюджуються дуже швидко. Ось і ця звістка долетіла до нас, як блискавка. Стало відомо, що в нашій провідній науково-дослідній лабораторії відбулося важливе наукове відкриття, вагомість якого навіть важко переоцінити. Природно, що редакція не могла пройти осторонь цієї важливої події. Ми доручили нашому майстру репортажів побувати на місці подій. Наводимо інтерв'ю із видатним науковцем.

Кор.: Добрий день, Вікторе Йосиповичу! Усіх співробітників, студентів нашого вишу, а мабуть і не тільки їх, дуже цікавить ваше досягнення. Розкажіть, будь ласка, читачам «КМ» про нього, про його сутність, так би мовити, історію винаходу, а найважливіше, у чому полягає його вагомість для науки і, мабуть, для всього людства.

В.Й.: Перш за все, хочу привітати читачів «КМ», поздоровити їх із початком другого весняного місяця, побажати всім доброго гумору, благополуччя... Стосовно відкриття хочу сказати, що це досить довга історія. Подія не одного дня і навіть не одного року. Як виявилось, ми до цього йшли маже тридцять років.

Кор.: Як же так! Чому так довго?

В.Й.: Е, любий мій, швидко тільки сліпі кошенята народжуються. Хе-хе... Це жарт. Насправді, перші ознаки невідомого явища ми отримали дійсно у ті далекі роки. А от усвідомити, що воно собою уявляє, зрозуміти його природу, описати і навіть спрогнозувати його користь ми зуміли тільки зараз...

Кор.: Розкажіть, будь ласка, про це докладніше.

В.Й.: Із задоволенням. Справа в тому, що в ті роки ми проводили синтез і докладні дослідження фізико-хімічних властивостей численних багатокомпонентних системах. Одного разу ми помітили особливий хід кривої у координатах «склад – властивість» для деяких сумішей, які ми вважали найбільш перспективними. Про ці аномалії ми навіть доповіли на симпозіумі, який відбувся на «кафедрі автоматизації», у тому місці, яке було дуже популярним серед науковців, і де дуже жваво обговорювались останні наукові події. Наше повідомлення викликало зацікавлення. У його обговоренні взяли участь спочатку три відомі вчені, а потім ще зацікавлені науковці... Але наші можливості на той час, у першу чергу апаратурні, а також рівень розвитку теоретичної бази, не дозволяли знайти вірне тлумачення отриманих результатів...

Кор.: І як події розгорталися далі? Коли відбувся науковий прорив?

В.Й.: Досягнення останніх п'яти років у галузі термодинаміки, у першу чергу нерівноважних процесів, а також у галузі програмування, крім того, розробка нових поколінь дослідницької техніки дозволили вже це зробити. По-перше, ми створили гіпотетичну схему тієї взаємодії, що може відбуватися, розробили математичну модель процесів, які проходять під час синтезу. По-друге, провели контрольні досліди, під час яких із задоволенням констатували, що наше припущення про надтонку взаємодію (НТВ) із утворенням субструктур розміром ≤ 1 рт дійсно має місце. По-третє, спектроскопічним дослідженням було встановлено, що поява таких кларків, які є мегагетероциклами, відбувається стабільно (оце вже був реальний науковий прорив), і саме їх існування обумовлює ті чудові властивості, які спостерігалися нами раніше. Сміливо можна сказати, що тут вже запахло нобелюшкою. Хе-хе... Це жарт.

Кор.: Скажіть, колег, чи повідомляли ви про ваші досягнення науковій спільноті? Чи були у вас публікації у «солідних» виданнях?

В.Й.: А як же! Але перш за все ми звернулись до «компетентних» інстанцій із заявкою про закріплення нашого пріоритету у відкритті цього феномену, і нами отримано відповідний документ за номером FSR 2017 04 01.

Кор.: Ми вас щиро вітаємо з цим! Скажіть, будь ласка, а якою була реакція ваших закордонних колег?

В.Й.: Ми отримали поздоровлення від досить авторитетних наукових центрів. Вони виявили бажання до тісної наукової співпраці, розширення кола матеріалів, які досліджуються. Вони також виразили надію на наші подальші сумісні успіхи. І навіть на створення нової наукової картини світу.

Кор.: Вікторе Йосиповичу! Ми також приєднуємось до цих сподівань. Велике спасибі вам за інтерв'ю. Очікуємо нових цікавих повідомлень з вашої науково-дослідної лабораторії. Зі святом!

ПОСМІХНЕМОСЯ РАЗОМ!

- **Студентська народна мудрість:** в коридорах академії вітайся з усіма, хто старший від тридцяти. А раптом це – твій викладач?! – не запам'ятовувати ж усіх, насправді!
- **Студентська народна прикмета:** студент не знає предмет у двох випадках: або ще не здавав, або вже здав.

- **3 життя видатних науковців**

Професор економіки у Техаському технічному університеті розповідав, що раніше ніколи не завалював студентів, але одного разу завалив цілу групу. Як же це сталося?

Група наполягала, що соціалізм "працює", і що ніхто при цьому не буде ні бідним, ні багатим. Велике вирівнювання! Професор сказав, що добре, поставимо у вашій групі експеримент на предмет соціалізму. Всі оцінки будуть усереднюватися й кожен отримає однакову оцінку, таким чином, ніхто не провалиться та ніхто не отримає "відмінно". Після першої контрольної оцінки були усереднені, та всі отримали "добре". Студенти, які навчалися наполегливо, були засмучені, а студенти, хто вчився мало – щасливі. Але до моменту другої контрольної студенти, які навчалися небагато, займалися ще менше, а ті, хто вчилися наполегливо, вирішили, що теж хочуть халяви, тому займалися трохи... Друга контрольна в середньому дала "задовільно". Ніхто не радів. Коли ж пройшла третя контрольна, в середньому вийшло "незадовільно". На цьому "соціалізм" закінчився. Більше ніхто зі студентів не захотів учитися за чужий рахунок.

- **Зі студентського життя НМетАУ:**

Студентка потрапила на кафедру інформаційних технологій і систем. Дали їй завдання скласти комп'ютерну програму. Не розуміючи, що від неї хочуть, студентка запросила до себе додому друга айтишника. Той прийшов – працює, а в цей час вимкнули світло, і комп'ютер згас. Айтишник говорить:

– Я нічого не бачу! Давай завтра.

Дівчина у відчаї:

– Ну мені дуже потрібно... Давай я тобі свічку запалю!

б) Йде іспит з філософії. Студент виходить відповідати з маленьким папірцем, на якому написано кілька коротких речень.

Викладач:

– А де ж ваша відповідь?

– У голові.

– А це що? – Киває на папірець.

– А це не вмістилося.

Куточок гумору підготував
доцент кафедри екології, теплотехніки та охорони праці
Володимир БРОВКІН

[Перейти до змісту](#)

Редактор номера
Н. Никифорова

Редакційна колегія: О.Г. Величко – головний редактор, В.П. Іващенко, Ю.С. Проїдак, В.І. Шатоха, Н.А. Никифорова – заступники головного редактора, А.Ю. Ізюмська – секретар редакції, К.С. Білан, О.В. Жаданос, Л.М. Клімашевський, А.С. Коверя, К.А. Мілова, А.М. Селегей, С.М. Фахрутдінова, О.Г. Ясев.